

Inhoud

Broer op zondag	9
Wiens verhaal is dit eigenlijk en waarom moet ze er altijd aan denken?	29
Dagen van inkeer	35
Hallo allemaal	91
Alles goed, behalve de regen dan	121
De nationale vogeltentoonstelling	133
Je moeder was een vis	179
De laatste keer dat het fijn was	187
Wees van mij	221
Altijd prijs	229
Het Omegapunt	251
Ontsnapt	289
Dankwoord	315

Broer op zondag

Ze is aan de telefoon. Hij ziet haar in de badkamerspiegel, een headset op haar hoofd alsof ze een luchtverkeersleider of een agent van de geheime dienst is. ‘Weet je het zeker?’ fluistert ze. ‘Ik kan het gewoon niet geloven. Ik wil het niet geloven. Als het zo is, is het verschrikkelijk... Natuurlijk weet ik niets! Als ik iets wist, zou ik het je zeggen... Nee, hij weet ook niets. Als hij het wist, zou hij het zeggen. We hebben beloofd dat we niets voor elkaar geheimhouden.’ Ze zwijgt, luistert even. ‘Ja, natuurlijk, geen woord.’

‘Tom,’ roept ze. ‘Tom, ben je zover?’

‘Bijna,’ zegt hij.

Hij bekijkt zichzelf in haar make-upspiegel. Hij trekt zijn wenkbrauwen omhoog, ontbloot zijn tanden, glimlacht. En dan glimlacht hij nog eens, nog breder, zodat je zijn tandvlees ziet. Hij kantelt zijn hoofd naar links en naar rechts, kijkt waar de schaduwen vallen. Hij doet het licht aan en draait de spiegel in de vergrootstand. Er komt een dunne zilveren naald in beeld; een close-up van huid, de glanzende punt van de naald omgeven door een halo van licht. Zijn ogen knippen. De naald gaat erin; hij houdt de spuit met vaste hand vast. Hij injecteert een beetje hier, een beetje daar; een kwestie van bijwerken, een rimpelvuller. Later, als iemand zegt: ‘Wat zie je er goed uit,’ zal hij glimlachen en zijn gezicht zal

zachtjes plooiën, maar er zullen geen rimpels verschijnen. ‘Op doktersvoorschrift,’ zal hij zeggen. Hij doet de dop weer op de injectiespuit, stopt hem in het zakje van zijn overhemd, klapt de toiletbril omhoog en doet een plas.

Als hij uit de badkamer komt, zit zijn vrouw Sandy in de slaapkamer te wachten. ‘Wie had je aan de telefoon?’

‘Sara,’ zegt ze.

Hij wacht, weet dat ze meer vertelt als hij zwijgt.

‘Susie heeft Sara gebeld, ze is bang dat Scott een verhouding heeft.’

‘Scott is wel de laatste van wie ik dat zou denken,’ zegt hij gemeend.

‘Ze weet niet of hij een verhouding heeft, ze vermoedt het alleen maar.’ Sandy stopt een omslagdoek in een tas en geeft hem zijn camera. ‘Die moet je niet vergeten,’ zegt ze.

‘Dank je,’ zegt hij. ‘Ben je zover?’

‘Kijk even naar mijn rug,’ zegt ze. ‘Ik voel iets.’ Ze draait zich om en trekt haar blouse omhoog.

‘Je hebt een teek,’ zegt hij en hij plukt hem van haar af.

Ergens in het zomerhuis gaat een harde zoemer af. ‘De handdoeken zijn klaar,’ zegt ze.

‘Moeten we wijn meenemen?’ vraagt hij.

‘Ik heb een fles champagne en wat sinaasappelsap ingepakt. Het is tenslotte zondag.’

‘Mijn broer komt tenslotte,’ zegt hij. Roger, zijn broer, komt één keer per jaar naar het strand, als een tropische storm die alles verandert.

‘Het is een prachtige dag,’ zegt ze. En ze heeft gelijk.

Tom zit in een lage stoel met zijn gezicht naar het water, zijn voeten begraven in het zand. Op de reddingspost vlak voor hem wappert zachtjes een Amerikaanse vlag. Zijn zonnebril

is zijn schild, de dikke laag witte zonnebrand een soort futuristisch harnas waardoor hij kan doen alsof hij onzichtbaar is. Hij gelooft dat je op het strand mag staren, alsof je niet naar iemand maar dwars door iemand heen kijkt, voorbij iemand naar het water, voorbij het water naar de horizon, voorbij de horizon in de oneindigheid.

Hij ziet dingen die hij zich anders niet toestaat. Hij staart. Hij heeft ontzag, is gebiologeerd door het lichaam, door de elegantie en het gebrek aan elegantie. Hij neemt foto's – 'studies' noemt hij die. Dat is zijn gewoonte, zijn hobby. Waar is hij naar op zoek? Wat denkt hij als hij dat doet? Dat vraagt hij zich af en hij merkt dat hij over zichzelf vaak in de derde persoon denkt – een onpartijdige toeschouwer.

Het wordt drukker op het strand, er worden badhanddoeken uitgerold en parasols opengeklapt alsof het feestversiering is, en wanneer het warmer wordt, worden lichamen langzamerhand uitgepakt. Van alle mensen weet juist hij wat wel en wat niet echt is. Je hebt degenen die zich het vlees van hun botten af hebben gehongerd en degenen die het chirurgisch hebben laten weghalen of laten verplaatsen. Iedereen takelt anders af – de putjes in de dijen, de zwembandjes, het onvermijdelijke uitzakken. Hij kan er niets aan doen dat hij het ziet.

Naast hem zitten zijn vrienden te praten. Hij weet niet wie precies wat zegt, daarvoor luistert hij niet goed genoeg – hij krijgt alleen een indruk, het ritme mee. 'Heb jij gisteravond de vis genomen? Ik heb iets met vis gemaakt. We hebben vis gekocht. Zijn broer is dol op vissen. Ik heb een halsketting gekocht. Wij hebben een huis gekocht. Ik heb nog een horloge gekocht. Hij overweegt een nieuwe auto te kopen. Heb jij er vorig jaar niet een gekocht? Ik wil verbouwen. Jullie huis is zo mooi. Vroeger was zijn vrouw een schoon-

heid. Kun je je haar nog voor de geest halen? Ben ik nooit vergeten. Tom is een keer met haar uit geweest.’

‘Eén keer maar?’

‘Hij heeft niet overdreven veel sociale vaardigheden,’ zegt zijn vrouw.

Nu hebben ze het over hem. Hij zou zich eigenlijk moeten verdedigen. Hij laat de camera zakken en draait zich naar hen toe.

‘Waarom zeg je dat altijd?’

‘Omdat het zo is,’ zegt Sandy.

‘Dat mag dan zo zijn, maar daarom is het niet bij één keer gebleven.’

‘Waarom ben je dan niet vaker met haar uitgaan?’ wil ze weten.

‘Omdat ik jou tegenkwam,’ zegt hij en hij brengt zijn camera weer op ooghoogte alsof hij een leesteken invoegt.

De zon is zo fel dat hij zijn ogen tot spleetjes moet knijpen om iets te kunnen zien en soms ziet hij niets meer, is er een verblindend teveel aan licht en schittering. Hij moet aan een blind meisje denken dat vroeger bij hem in de buurt woonde: Audra Stevenson. Ze was slim en erg knap. Ze had een donkere bril en zocht haar weg over de stoep tikkend met haar stok, een dik wit bolletje aan het uiteinde. Hij keek altijd naar haar als ze over straat liep en vroeg zich af of ze thuis ook haar bril ophad. Hij vroeg zich af hoe haar ogen eruitzagen. Misschien waren ze heel gevoelig; misschien zag ze wel te veel – zo dacht hij erover. Misschien was ze niet blind in de zin dat alles zwart was, maar blind in de zin dat er te veel licht was, zodat alles overbelicht en melkweit werd met hier en daar gekleurde vlekken die erdoorheen kwamen – een rood overhemd, een bruine tak, grijzige schaduwen van mensen. Hij had haar een keer mee uit gevraagd. Hij

hield haar staande op straat en stelde zich voor.

‘Ik weet wel wie je bent,’ zei ze. ‘Jij bent die jongen die altijd naar me kijkt als ik naar huis ga.’

‘Hoe weet je dat?’ vroeg hij.

‘Ik ben wel blind, maar niet achterlijk,’ zei ze.

Hij haalde haar thuis op, haakte zijn arm in de hare en leidde haar naar de bioscoop. Tijdens de film fluisterde hij voortdurend in haar oor wat er gebeurde, totdat ze uiteindelijk tegen hem zei: ‘St. Als je er steeds doorheen praat, versta ik niet wat ze zeggen.’

Na hun afspraakje maakte Roger, die twee jaar ouder was, hem belachelijk omdat hij te verlegen was om een ‘gewoon meisje’ mee uit te vragen, maar vast ook omdat hij veel eerder een afspraakje had dan Roger. Geen enkel meisje was goed genoeg voor Roger: haar wenkbrauwen waren te zwaar, de kin van Grace te lang, de ogen van Molly stonden te ver uit elkaar, de lach van Ruthie was te schel. Ieder meisje was slechts één winding van de erfelijke helix van een of ander syndroom verwijderd. Toen Audra wegliep, dreef Roger luidruchtig de spot met ‘kleine Tommy’, zoals hij hem graag noemde, en Tom voelde zich zo vernederd, was er zo van overtuigd dat Audra elk woord had gehoord, dat hij haar nooit meer durfde aan te spreken.

Achter hem zijn ze nog steeds in gesprek. ‘Arctische zalmforel, orata, Chileense zeebaars, zwaardvis, ahitonijn. Mexicaanse mole, Ancho-chilipeper, een kruidenrub, een marinade, een pesto, ragout, ingedikte teriyaki.’ Ze hebben het graag over eten en sporten: hardlopen, fietsen, tennis, pilates, trainers, work-outs, detoxdiëten. Het enige waar ze het niet vaak meer over hebben is seks; degenen die seks hebben, kunnen zich een leven zonder niet voorstellen, en degenen die geen seks hebben, herinneren zich nog maar al te goed dat ze

het wel hadden en zich niet konden voorstellen dat ze het niet meer zouden hebben. Dus is het verboden terrein geworden. Wat ze ook niet bespreken is dat sommigen van hen seks hebben met andermans partner – wat zogenaamd niemand weet.

Hij luistert maar half, denkt aan de veranderlijkheid van het leven. Als hij deze mensen nu zou ontmoeten, weet hij niet of hij vrienden met ze zou worden, of hij elke zaterdagavond met ze zou eten, elke zondag met ze zou tennissen, twee keer per jaar met ze op vakantie zou gaan, de films zou zien die zij zagen, zou eten in de gelegenheden waar zij aten, alles zou doen wat ze allemaal samen doen puur omdat ze een clubje zijn – terwijl hij ondertussen piekert over wat er zou gebeuren als hij zou vreemdgaan, iets anders zou doen dan ze van hem verwachten, en dan bedoelt hij niet seks, maar meer. Hij kijkt naar zijn vrienden; hun vrouwen dragen allemaal hetzelfde horloge, als stamtooi, symbool van hun status. Het goud schittert in de zon.

Hij kijkt naar ze, terwijl ze afwezig zand tussen hun vingers door laten lopen en stelt zich voor dat het kinderen met katoenen mutsjes zijn die zand van de ene emmer in de andere gieten terwijl hun ouders in hun bijzijn over hen praten. Hij denkt aan hun ouders, dood of in de tachtig en alleenstaand of geflankeerd door nieuwe ‘metgezellen’ die ze bij de fysiotherapeut of op een seniorentripje hebben ontmoet. Hij kijkt naar zijn vrienden en vraagt zich af hoe zij eruit zouden zien als ze de tachtig halen. De mannen lijken zich niet bewust van het onvermijdelijke voortschrijden van de jaren, niet bewust van het feit dat ze geen dertig meer zijn, dat ze geen superhelden met speciale krachten zijn. Hij denkt aan die avond een jaar geleden, toen ze met zijn allen bij een restaurant zaten en een van hen even iets uit zijn auto ging ha-

len. Hij stak de straat over alsof hij dacht dat hij licht gaf. Maar dat was niet zo. De chauffeur van een naderende auto zag hem niet. Hij werd geschept en vloog over de auto. En toen er iemand het restaurant binnenkwam om de politie te bellen, ging Tom naar buiten, niet omwille van zijn vriend, maar omdat hij nieuwsgierig was, altijd nieuwsgierig. Eenmaal buiten besepte hij wat er was gebeurd, rende naar zijn vriend om hem te helpen, maar er viel niets te doen. Toen hij de volgende dag langs de plek kwam, zag hij een schoen van zijn vriend – de vorige zomer hadden ze allebei hetzelfde paar gekocht – in een boom hangen.

‘Wanneer komt Roger?’ vraagt iemand.

‘Dat weet ik niet precies,’ zegt hij.

De vrouw van een van zijn vrienden buigt zich voorover en laat hem een rood plekje tussen haar borsten zien. ‘Wat denk je dat dat is?’

‘Een insectenbeet,’ zegt hij.

‘Geen huidkanker?’

‘Geen kanker,’ zegt hij.

‘Niet ontstoken?’

‘Een insectenbeet,’ zegt hij.

‘En dit dan?’ Ze laat hem iets anders zien, alsof ze op bonuspunten hoopt. Dit plekje bevindt zich op wat zijn vader schertsend ‘het klapstuk’ noemt, de binnenkant van haar dij.

‘Vind je het niet grappig dat je vader slager was en dat jij in de mensenvleeshandel zit?’ vraagt een andere vriend.

‘Het is allemaal vlees en bloed,’ zegt hij en hij drukt met zijn vinger op de plek. ‘Puistje.’

‘Zeker weten?’

‘Ja.’

‘Geen huidkanker.’

‘Ziet het er ontstoken uit?’

‘Als je het met rust laat, komt het vanzelf goed,’ zegt hij.

Hij wordt aldoor gevraagd om even mee te komen naar de logeerkamer, de badkamer, de keuken, zelfs de inloopkast, omdat iemand hem iets wil laten zien. Alsof ze hem apart nemen om een bekentenis te doen. Meestal is hij er met een simpel antwoord vanaf. Meestal is het niets, wat het ook is. Maar af en toe wordt hij verrast; laten ze hem iets zien waar hij niet op bedacht is. ‘Hoe kom je daaraan?’ vraagt hij.

‘Dat wil je niet weten,’ antwoorden ze dan.

Maar uiteindelijk vertellen ze hem natuurlijk meer dan hij wil weten.

‘Was je vader echt slager?’ vraagt het zusje van een van zijn vrienden dat op bezoek is.

‘Klopt. En hij had het echt over vrouwenlichamen alsof het stukken vlees waren. “Hallo, die heeft mooie kalfsbouten! Van dat meisje zou je een verdomd goed braadstuk kunnen maken, stevig opgemaakt, vastgebonden en gevuld.” En dan lachte hij heel eng. Mijn moeder zag zichzelf als kunstenaar. Toen ik elf was gaf ze zich op voor een cursus modeltekenen en nam ze me mee omdat ze dacht dat ik dat wel leuk zou vinden. Ik zat daar maar en wist niet waar ik moest kijken. Uiteindelijk vroeg de cursusleider: “Doe je ook mee?” Ik had nog nooit een blote borst gezien – een borst tekenen voelde alsof ik hem aanraakte. Steeds opnieuw tekende ik die borst. En toen keek ik naar de schildersezels van mijn moeder en zag dat ze alles behalve die vrouw had getekend. Ze had de tafel getekend met de vaas, de bloemen, het raam op de achtergrond, de gordijnen, maar niet het model. De cursusleider vroeg haar: “Waar is het meisje?” “Ik schilder liever een stilleven,” antwoordde mijn moeder. “Maar mijn zoon, moet je kijken hoe mooi hij haar vindt!”’

‘Bedoelde ze dat vals?’

Hij haalt zijn schouders op.

‘Ze had je niet mee moeten nemen naar die cursus,’ zegt Sandy. ‘Ze plaagde je.’

‘Misschien dat ik Roger vanmiddag meeneem op de boot,’ zegt een van de vrienden. ‘Klinkt dat leuk of niet?’

‘Alleen als je kapseist,’ zegt hij cryptisch. De vriend moet lachen, weet dat het geen grapje was.

Op het strand voor hem smeert een jongen een oudere vrouw in met zonnebrand. Hij stelt zich het plakkerige gevoel voor van de zonnebrandcrème die door de zon warm is geworden en over haar huid glijdt – wrijving. Hij stelt zich voor dat de jongen de vrouw met zonnebrand beschildert en dan met zijn nagel zijn initialen op haar rug schrijft. Hij moet denken aan die keer in St. Barts, toen Sandy naakt op het strand lag terwijl hij schilderde en dat hij zijn penseel pakte en krullen op haar huid verfde. Hij beschilderde haar lichaam en toen ze daarna het water in liep, maakte hij een foto van haar. In zee liep de verf met prachtige kleuren van haar huid. Later bekende een van zijn vrienden, degene met de boot: ‘Van alleen kijken kreeg ik al een stijve.’

‘Moet je zelf eens proberen,’ zei hij. ‘Met je vrouw.’

‘O, dat hebben we die avond ook gedaan, maar ik had geen verf. Het enige wat ik kon vinden was een balpen. Dat was toch anders.’

‘Iets drinken?’ vraagt Sandy en op slag is hij weer in het heden.

‘Lekker,’ zegt hij. Ze giet een mix van sinaasappelsap en champagne in een plastic beker en buigt zich naar hem toe. Hij ruikt haar, haar parfum, het zilte strand. Als hij zijn drankje aanneemt, spat er een beetje op zijn arm. Hij likt het op, zijn tong wordt gekieteld door het koolzuur, de smaak

van citrusfruit en wijn gemengd met zout en zweet. Hij vindt het gek dat hij zich niet kan herinneren dat hij zichzelf ooit heeft geproefd. Zijn tong beweegt over het dons op zijn onderarm en neemt een zweempje bloed op van een schaafwondje van vanmorgen. De smaak is goed, vol leven.

‘Heeft Roger nog steeds die vriendin?’ vraagt een van de vrouwen.

‘Zijn mondhygiëniste?’ vraagt hij.

‘Was zij dat?’ vraagt de vriend.

‘Ja, hij is bij zijn vrouw weggegaan om zijn mondhygiëniste te neuken.’

‘En hij is nog steeds met haar,’ zegt Sandy.

‘Ze moet spoelen en spugen. Ik neem aan dat ze niet doorslikt,’ zegt hij.

‘Hou op, doe niet zo grof.’

Hij vraagt zich af wanneer Roger komt. Aan de ene kant ziet hij op tegen de komst van zijn broer; aan de andere kant vindt hij het lomp dat hij er nog niet is en ook niet even gebeld heeft om te zeggen dat hij later komt. Tom doet zijn ogen dicht. De zon staat hoog. Hij voelt dat hij verbrandt, maar dan valt er plotseling een schaduw over hem heen, als een wolk. Hij huivert. Terri, een van de vrouwen, staat voor hem met een schaal muffins. ‘Rijk aan eiwit en vezels. Neem er een.’ Een jaar geleden heeft ze borstkanker gehad – een borstampuatie – en zes weken later zaten ze allemaal weer in St. Barts voor hun jaarlijkse avontuur. Als iedereen naar het strand ging, bleef zij thuis. Achter haar rug hadden ze het dan over haar, ze zaten erover in dat ze iets deden waardoor ze zich ongemakkelijk voelde. Maar op de derde dag, vlak voor de lunch, kwam ze naar het strand en ging voor hen staan. Hij nam een foto. Ze maakte haar blouse los. Hij nam nog een foto. Haar man wilde opstaan om haar te stoppen, maar

een van de vrouwen greep hem bij zijn arm en hield hem tegen. Terri knoopte haar blouse los, opende die en liet de overgebleven borst en de rode streng van het litteken zien. Klik, klik, klik. Hij bleef foto's van haar nemen. Het verbluffende van de beelden was uiteindelijk niet het litteken, maar haar uitdrukking: doodsbang, uitdagend, kwetsbaar, haar gezicht was een dans van gevoelens, beeld voor beeld. Hij gaf haar een serie afdrukken – het was een van de zeldzame keren dat hij iemand apart nam in zijn studeerkamer. Toen ze het pakje openmaakte, moest ze huilen. 'Om ontelbaar veel redenen,' zei ze. 'Om wat verloren is gegaan, om wat er nog is, omdat jij zag wat niemand anders zag – ze hadden het allemaal te druk met mijn tiet.'

'Een muffin als maaltijd,' zegt hij en hij neemt een hap. 'Hij is perfect.'

Vóór hen trekt een vrouw haar korte broek uit. Een kant van haar badpak zit ongemakkelijk tussen haar bilspleet; ze trekt het met een luide klets los. Haar achterwerk is wat Sandy 'gestold' noemt, cottagecheese van cellulitis, en op haar benen daaronder vuurwerk van spataderexplosies.

'Zie je weleens zoiets en bedenk je dan hoe jij dat zou aanpakken?' vraagt Terri.

'Het interessante is dat de vrouw er geen last van lijkt te hebben. De mensen die bij mij komen, hebben last van hun lichaam. Ze kleden zich op het strand niet in het openbaar uit. Ze komen mijn spreekkamer binnen met een lijst van alles wat ze gedaan willen hebben – alsof ik een garage heb en krasjes en deuken wegwerk.'

'Misschien beseft ze niet hoe lelijk het is?'

'Misschien,' antwoordt hij. 'En misschien is dat prima.' Hij denkt aan Botox en Restylane, het weglasseren van spataderen en het vernieuwen van gezichtshuid, soms voelt hij

zich een conservator, net als de man naast wie hij ooit zat bij een diner, die bij de Met werkte en kunstwerken restaureerde als er iets was afgebroken of als ze van een plafondlekkage te lijden hadden gehad.

Hij denkt aan de tijd toen hij als vrijwilliger met een groep dokters op een missie ging naar een arme wijk om vijf dagen goed werk te doen – een soort spirituele vergoeding voor de rijkdom die de moderne cosmetische mogelijkheden hun hadden gebracht. Hij had hazenlippen geopereerd, huiduitslag behandeld, de gewone inentingën gegeven. ‘Ik heb ervan gehoord,’ zei zijn moeder. ‘Hoe noemen ze dat ook alweer, Dokters zonder Papieren? De volgende keer kun je Roger misschien meenemen, hij is een uitstekende tandarts. Iedereen heeft een goede tandarts nodig, of je nou arm of rijk bent. Het zou leuk zijn als jullie iets samen deden.’

‘Of denk je dat hij liever tennist?’ vraagt de vriend. ‘Wat zou Roger leuker vinden: een round-robin-toernooitje spelen of er met de boot op uit gaan?’

‘Ik heb geen idee,’ antwoordt hij. ‘Ik ben Roger niet.’

‘Zo doet hij altijd als zijn broer komt,’ zegt Sandy.

‘Vanaf mijn vijfde pakte Roger mijn vrienden af.’

‘Je vrienden zijn aardig voor hem omdat hij je broer is. Roger kan ze niet afpakken.’

‘Roger denkt dat het zijn vrienden zijn. Hij vertelt iedereen dat hij het lievelingetje was, dat ik een nakomertje was, een ongelukje.’

‘Was je dat?’ vraagt iemand.

‘Je hoeft het alleen maar uit te zitten,’ zegt Sandy. ‘De tijd gaat snel.’

‘Niet snel genoeg,’ zegt hij.

‘Je hebt aardige vrienden. Wie zou die niet willen?’ zegt het zusje dat op bezoek is. Als ze zich omdraait, glijdt haar boven-

stukje af. In een reflex worden zijn ogen ernaartoe getrokken – ze heeft grote bruine tepels, mooier dan hij had gedacht.

‘Hallo allemaal.’ Een donderende stem als een bom gaat af in zijn hoofd – Roger. ‘Ik vermoedde al dat ik jullie hangbilden hier zou aantreffen. Op zondag zullen ze wel op het strand zitten.’ Roger glimlacht, zijn honderdduizend-dollar-glimlach. Klik. Tom heeft het maanzaad op zijn tandvleeslijngevangen. Klik. Rogers roze korte broek met geborduurde martiniglaasjes. Klik. Roger heeft loafers aan van krokodillenleer met kwastjes. ‘Tommy, kun je die fucking camera misschien neerleggen en normaal gedag zeggen?’

‘Welkom. Ben je in je eentje? We dachten dat je misschien hoe-heet-ze-ook-alweer, je mondhygiëniste mee zou nemen. We hadden het net over haar.’

‘Ze heeft de kinderen dit weekend. Een tweeling.’

‘Kom naast me zitten, Roger.’ Sandy biedt Roger haar stoel aan en schenkt iets voor hem in.

‘Gezonder kun je de dag niet beginnen,’ zegt Roger als hij van zijn mimosacocktail nipt.

‘We vroegen ons al af wanneer je zou komen,’ zegt Tom.

‘Ik ben onderweg gestopt om een emmertje ballen te slaan. O, god, is dat Blarney Stone?’

‘Wie is Blarney Stone?’ vraagt het bezoekende zusje.

‘Die rockster – is dat zijn echte naam?’ vraagt iemand.

‘Ik denk het wel,’ zegt hij en met tot spleetjes geknepen ogen kijken ze nu allemaal naar een uitzonderlijk bleke, broodmagere figuur in een nauw aansluitende zwembroek.

‘Die moet op maat gemaakt zijn,’ zegt Terri.

‘Hij mag dan nog zo mager zijn, hij heeft toch een buikje,’ zegt Roger. ‘Weet je nog dat pa elke ochtend in zijn onderbroek duizend sit-ups deed?’

‘Dat waren er geen duizend, eerder honderd of zo.’

‘Maakt niet uit. Hij beschouwde zichzelf als een perfect specimen.’

‘Ja, en mama zei dan: “Je vader is een prachtige man.” Daar kreeg ik de kriebels van.’ Tom stopt zijn camera weer in de tas.

‘Wat vind jij van die gast daar?’ Roger wijst naar iemand een eindje verderop.

‘Niet wijzen,’ zegt Tom ontzet.

‘Poliosis,’ zegt Roger.

‘Eigenlijk piebaldisme, lichte en donkere huidvlekken. Poliosis is de witte haarlok op het voorhoofd.’

‘Zoals Susan Sontag,’ zegt het zusje van de vriend.

‘Roger, waar heb je meer zin in: varen of tennissen?’ vraagt de vriend.

‘Ik weet niet. Tom – Tom, wat vind jij?’

‘Varen,’ zegt Tom.

‘Als broer varen zegt, kies ik voor tennis. Voor de goede verstaander: doe nooit wat je broer zegt.’ Alleen Roger lacht.

Tom staat op. ‘Ik heb hoofdpijn. Ik ga naar huis. Ga lekker varen – het water ziet er ruw uit, spannend – ik zie jullie straks weer.’

‘Zal ik mee naar huis gaan?’ vraagt Sandy. ‘Gaat het?’

‘Het is gewoon hoofdpijn van de champagne. Normaal drink ik niet bij het ontbijt.’

‘Ik ga met je mee,’ zegt Sandy.

‘Blijf hier,’ zegt hij beslist, balend omdat hij weet dat ze niet gelooft dat hij echt hoofdpijn heeft. ‘Ik zie je straks. Is alles geregeld voor het diner?’

‘Alles is geregeld,’ zegt Roger. ‘Ik heb zelf gereserveerd.’

Later maken Tom en Sandy er ruzie over.

‘Natuurlijk wist ik dat je echt hoofdpijn had. Ik bood aan om met je mee te gaan.’

‘Je bood aan om mee te gaan omdat je dacht dat de anderen dat van je verwachtten. Maar je meende het niet.’

‘Hier heb ik geen zin in,’ zegt Sandy. ‘Ik kan niet bewijzen dat ik het meende. Je zult me op mijn woord moeten geloven.’

‘Jij gelooft dat ik net doe alsof ik hoofdpijn heb omdat Roger er is, maar jij hebt champagne naar het strand meegenomen. Wie doet zoiets nou? Wie schenkt er ’s morgens om elf uur drank als iedereen in de zon ligt te bakken?’

‘Nu geef je mij de schuld van je hoofdpijn,’ zegt Sandy. ‘Straks beweer je nog dat ik heb geprobeerd je te vergiften.’

Roger klopt op de slaapkamerdeur. ‘Sorry,’ zegt hij, zich er maar al te goed van bewust dat hij een slecht moment heeft gekozen. ‘Ik ben mijn flosdraad vergeten. Stel je voor, een tandarts die zijn flosdraad vergeet. Hebben jullie wat voor me?’

‘Nee,’ antwoordt Tom.

Sandy gaat naar de badkamer en komt terug met flosdraad. ‘Dank je wel, schatje,’ zegt Roger.

‘Graag gedaan,’ zegt ze. Roger gaat de kamer uit. ‘Kunnen we nu ophouden? Laten we ons omkleden voor het diner.’

‘Fijn dat Roger het beste restaurant heeft uitgekozen. Betaalt hij ook?’

‘Ik heb geen idee,’ zegt Sandy.

‘Doe me een lol en bestel niet weer twee voorgerechten, dan ben ik net zoveel kwijt als wanneer je lamsribstuk bestelt.’

‘Moet ik dan iets bestellen waar ik geen zin in heb?’

‘In dit geval: ja. Bestel iets bijzonders, verwen jezelf. Neem vis.’

‘Waarom durf je niet gewoon twee hoofdgerechten te ne-

men? Waarom bestel je niet gewoon vis en biefstuk in plaats van een voorgerecht?’

‘Omdat dat zou opvallen. Dan gaan ze zeggen: “O, jij moet meer betalen, jij hebt voor twee gegeten.” Als je minder eet, valt het niemand op.’

‘Dat lijkt me niet jouw grootste probleem,’ zegt ze en ze doet parfum op.

Tom zit aan de andere kant van de tafel en laat Roger over aan zijn vrienden. Als de ober met de wijnkaart komt, pakt Roger hem aan en bestudeert hem aandachtig.

‘Hebben ze iets naar je zin?’ vraagt Sandy.

‘De wijnkaart is op zijn best middelmatig,’ zegt Roger, ‘maar ik vind wel iets. Dat is de ware test, kwaliteit vinden waar geen kwaliteit is.’

Aan het tafeltje naast hen zit een oud echtpaar met hun volwassen zoon te eten; het stel is in de tachtig en ze noemen elkaar mammië en pappie.

‘Wat neem jij, pappie?’

‘Ik weet het niet, mammië. Weet jij het al?’

‘Ik ga voor de snapper,’ zegt de zoon, die een jaar of zestig zal zijn.

‘Ik neem de tong, als die tenminste niet in de boter verdrinkt – hij verdrinkt toch niet in de boter?’ vraagt mammië aan de ober.

‘Hij is perfect voor u,’ zegt de ober.

Na de eerste gang staat Tom op om naar de wc te gaan; een van zijn vrienden loopt achter hem aan. Daar gaan we weer, denkt hij, hij stelt zich voor dat de vriend hem iets wil laten zien: schimmel tussen zijn tenen, een klein dingetje op zijn borst. Hij kijkt niet om.

Als ze naast elkaar staan te plassen, zegt de vriend: ‘Ik ga weg bij Terri.’

‘Waar heb je het over?’ zegt Tom, oprecht geschokt.

‘Ik hou het niet meer vol. Ik voel me ellendig.’

‘Vanwege de kanker?’

De vriend schudt zijn hoofd. ‘Iedereen zal wel denken dat het daarom is, maar dat heeft er niets mee te maken. Ik wilde vorig jaar al bij haar weg, voordat ze ziek werd.’

‘Heb je iemand anders?’

‘Ja, maar dat is niet de reden.’

‘Dat is altijd de reden. Mannen gaan alleen weg als ze een ander hebben.’

Hij haalt zijn schouders op. ‘Terri weet van niets.’

‘Van die andere vrouw?’

‘Van alles. Jij bent de eerste die het weet. Ik weet niet wat ik tegen haar moet zeggen. We zijn al zesentwintig jaar getrouwd.’

‘Dat is lang.’

‘Het komt wel goed met haar,’ zegt hij, ‘zodra ze over de eerste schok heen is.’

Bij de wasbak bekijkt Tom zijn gezicht in de spiegel. ‘Wanneer ga je het haar vertellen?’ vraagt hij en hij ziet zichzelf praten.

‘Ik weet het niet,’ zegt de vriend. ‘Vertel het alsjeblieft niet aan Sandy. Die meiden kunnen niets voor zich houden.’

‘Geen woord.’

En ze gaan terug naar de tafel.

‘Alles in orde?’ vraagt Sandy.

‘Geweldig,’ zegt Tom en hij pakt de wijn.

‘Als je hoofdpijn hebt, moet je misschien niet drinken,’ zegt ze.

‘Vertrouw me nu maar, ik heb drank nodig.’

Aan het eind van de maaltijd is pappie aan de tafel naast hen in slaap gevallen. Met zijn gezicht in zijn sint-jakobs-

schelpen in slaap gevallen, er zit een klodder zure room op zijn das.

‘Pappie,’ vraagt zijn vrouw, die hem wakker maakt. ‘Wil je een toetje?’

Hij tilt zijn hoofd op alsof hij alleen maar onder tafel naar zijn servet heeft gezocht. ‘Hebben ze vanille-ijs?’ vraagt hij.

‘Zeker,’ zegt de ober.

‘En wat vragen ze daarvoor?’ vraagt pappie.

‘Zes dollar vijftig,’ zegt mammie met een blik op de menukaart.

‘Ik neem thuis wel,’ zegt pappie.

En de zoon zegt tegen de ober: ‘De rekening, graag.’

Roger rekent af en ze bedanken hem allemaal.

‘Dat had je niet hoeven doen, hoor,’ zegt Sandy.

‘Dat weet ik.’

‘Je kunt wel eten voor ze kopen, maar hun vriendschap niet,’ sist Tom in Rogers oor.

‘Zal ik rijden?’ vraagt Sandy.

‘Ik rij wel,’ zegt Tom.

‘Jij hebt gedronken,’ zegt ze.

‘Niet zoveel.’

‘Genoeg,’ zegt ze en ze pakt de sleutels.

Thuis drinken Tom en Roger nog wat in de woonkamer, een slaapmutsje met een sigaar erbij. Sandy gaat even de kamer uit en als ze terugkomt, zijn de broers elkaar op de bank aan het aflossen.

‘Wat is er aan de hand?’ vraagt ze.

Geen van twee zegt iets.

Wat er aan de hand was, is dat Roger iets had gezegd wat klonk als: ‘Echt jammer van Sandy. Ze was altijd zo’n schoonheid.’

En Tom, die niet zeker wist of hij het goed had verstaan,

vroeg: ‘Wat bedoel je?’ Waarop Roger had gezegd: ‘Nou, je weet wel, ze verwaarloost zichzelf en ik kan me voorstellen dat iemand zoals jij dat deprimerend vindt. Ik voor mij heb nooit zoveel gegeven om een geweldig figuur of een knap gezicht. Bij mij gaat het om de glimlach, dat weet je – ze moeten de glimlach hebben.’

‘Volgens mij moet je maar weer eens opstappen,’ zegt Tom.

‘Dat zou vreemd zijn, vind je niet?’ zegt Roger.

‘Niet echt.’

‘Als ik wegga, kom ik niet meer terug, nooit meer,’ zegt Roger.

Toms hart springt op bij het idee, maar hij zegt niets.

‘Als ma dit hoort, wordt ze woest,’ zegt Roger.

‘Drieënvijftig en nog steeds dreigen om het aan ma te vertellen?’ zegt Tom.

‘Prima, lulletje rozenwater, hoe zou je het vinden als ik je vriend Bobby belde en hem vertel dat ik morgen niet mee ga varen omdat je me eruit hebt gegooid? En je andere vriend om te zeggen dat je naar de tiet van zijn vrouw hebt zitten loeren?’

En dan zegt Sandy: ‘Pak hem,’ en geeft Tom Roger een dreun. ‘Ondankbaar stuk...’

‘Vlees van de slager,’ zegt Roger.